

Mikaelskolan
info@mikaelskolan.se

Rektorn vid Mikaelskolan
katty.uussaar@mikaelskolan.se

Beslut för fristående grundskola med fritidshem

efter tillsyn av Mikaelskolan
i Sollentuna kommun

Tillsyn i Mikaelsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sollentuna kommun under våren och hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Mikaelsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 10 oktober 2012 och den 11 oktober 2012.

Fakta om skolan

Mikaelsskolan är en fristående skola som ligger i Sollentuna kommun. Efter beslut om godkännande att bedriva grundskoleverksamhet av kommunens skolstyrelse den 20 februari 1986 (dnr 37-146/88) startade skolans verksamhet hösten samma år. Enligt regeringsbeslut den 22 december 1988 berättigades Mikaelsskolan till statsbidrag. Huvudmannen ansökte senare om rätt att sätta betyg och beviljades enligt Skolverkets beslut den 18 februari 2000 (dnr 99:2566) rätt att anordna prövning och utfärda betyg för skolans elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. I ett av Skolverket meddelat underrättelsebeslut den 2 februari 2000 (dnr 99:2566) har huvudmannen godkännande att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan. Skolverket godkände även Mikaelsskolan som en fristående grundsärskola i Sollentuna kommun enligt omprövningsbeslut den 5 februari 2007 (dnr 2007:355). Godkännandet avser årskurserna 1-10 med rätt till bidrag från den 1 juli 2007. Då skolan inte idag nyttjar tillståndet att bedriva grundsärskola skickades den 16 oktober 2012 (dnr 49-2012:4818) ett beslut om återkallande av rätten att bedriva särskola årskurs 1-10 från Skolinspektionen till skolans huvudman.

Föreningen Mikaelsskolan bedriver och har bedrivit fritidshemsverksamhet under hela verksamhetstiden. Huvudmannen har under denna tid fått bidrag enligt 1985 års skollag från Sollentuna kommun. Föreningen Mikaelsskolan har efter övergången den 1 juli 2011 till den nya skollagen fortsatt att få bidrag från Sollentuna kommun. Skolinspektionen konstaterar i tillsynen att Föreningen Mikaelsskolan därmed har godkännande att bedriva fritidshemsverksamheten.

Skolans inriktning är konfessionell med grund i den evangeliska kristna tron. Skolan har ingen samfunds- eller kyrkotillhörighet. Undervisningen på Mikaelsskolan följer Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011 (Lgr 11).

Huvudman för skolan är Föreningen Mikaelsskolan med organisationsnummer 814800-8330. Det är en ideell förening som drivs av föräldrar/vårdnadshavare till skolans elever.

Skolan har vid Skolinspektionens besök 21 elever i förskoleklass och 130 elever i årskurserna 1-9. De flesta elever är folkbokförda i Sollentuna kommun men skolan har också ett stort antal elever från grannkommunerna. Personalen är indelad i två arbetslag, förskoleklass och årskurs 1-5 samt årskurserna 6-9. Arbetslagen leds av arbetslagsledare som också ingår i skolans ledningsgrupp. På skolan finns också ett fritidshem. Eleverna i de yngre åren erbjuds ämnet idrott och hälsa i Gillboskolans lokaler och de äldre eleverna i Rotebrohallen. Båda lokalerna ligger på promenadavstånd från skolan. Eleverna undervisas i idrott och hälsa av skolans lärare.

Skolans lokaler hyrs av Sollentuna kommun. I skolbyggnaden finns också Futuraskolan (Hertig Karls friskola) och Brageskolan. Brageskolan är Sollentuna kommuns skola för elever med tal och språkstörningar.

I sammanställningar av skolans kunskapsresultat för år 2012 kan utläsas ett genomsnittligt meritvärde som ligger över motsvarande meritvärde för riket. När det gäller andel elever som nått målen i alla ämnen finns ännu endast nationella resultat för år 2011. Dessa visar att 79 procent av eleverna i årskurs 9 når målen i alla ämnen. Skolans egen betygsstatistik för 2012, på individnivå, visar att endast enstaka elever inte når de uppsatta kunskapskraven i alla ämnen. Dessa elever är identifierade, resultaten har analyserats och särskilt stöd med åtgärdsprogram har satts in för dessa elever. Alla elever i årskurs 9 är behöriga att söka ett nationellt program i gymnasieskolan. Någon större skillnad mellan pojkars och flickors resultat finns inte enligt rektorn.

I de nationella ämnesproven för 2012 i svenska och matematik för årskurs 3 och årskurs 6 uppnådde alla elever som deltog kunskapskraven. I årskurs 9, i de nationella ämnesproven, uppnådde alla elever kunskapskraven i svenska och engelska samtidigt som 20 procent av eleverna inte uppnådde kunskapskraven i matematik. I fysik nådde inte 10,5 procent av eleverna kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen får vid sitt tillsynsbesök se flera exempel på en verksamhet som fungerar väl och som ger eleverna möjlighet att nå de nationella målen. Skolan har ett för eleverna tydligt och väl fungerande förebyggande arbete för att förhindra kränkande behandling och skapa trygghet. Eleverna i alla åldrar berättar att de är trygga med såväl kamrater som lärare på skolan, något som också Skolinspektionen kan se vid sitt besök. Studieron kan dock enligt de yngre eleverna på skolan bli bättre då de beskriver att det kan vara stökigt på vissa lektioner.

Mikaelskolan har rutiner för att identifiera och ge de elever som är i behov av särskilt stöd detta. För dessa elever utarbetas också åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammets kvalitet varierar och i vissa av de granskade åtgärdsprogrammen behöver åtgärderna för vad skolan ska göra i en högre grad relateras till läroplanen. Skolans kunskapsresultat ligger över rikets snittresultat såväl när det gäller meritvärde, nationella ämnesprov och behörighet att söka till ett nationellt program i gymnasieskolan

I timplanen för grundskolan ges en möjlighet att erbjuda skolans val, något som nyttjas av skolan inom sin kristna profil. Skolan har en särskild kursplan i kristendomskunskap och inom något som skolan kallar Livskunskap. Inom skolans val ingår även obligatoriska inslag såsom gudstjänster till höst, advent, påsk och skolavslutning. Dock uppger såväl elever, lärare och rektor att inte eleverna behöver delta aktivt i dessa inslag. Utifrån vad som framförts om undervisningen i skolans val vill Skolinspektionen betona att undervisningen i skolans val ska vara icke-konfessionell och präglas av saklighet och allsidighet. Timplanen i övrigt behöver förtydligas så att skolan med säkerhet vet att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mikaelsskolan att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 9 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Mikaelsskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det finns för varje verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Skollagen kräver att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

På Mikaelsskolan finns ett dokument, "Värdegrundshäftet", som behandlar arbetet kring kränkande behandling. Sammantaget innehåller dokumentet en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever, baserat på en kartläggning av de förhållanden som är relevanta på den aktuella verksamheten. Som exempel på detta kan nämnas otrygga platser för eleverna som parkeringen, omklädningsrum för idrottsundervisningen, skolgården som delas med andra skolor, korridorer och trapphus. Till detta finns tydliga åtgärdsbeskrivningar och vem som har ansvaret för att de genomförs. Det finns också en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Skolans arbete kring värdegrunden omfattar också fritidshemmet. Det saknas dock en redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts från föregående års plan, vilket lagstiftningen kräver.

Sammanfattningsvis visar utredningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Mikaelskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn fatta beslut om åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är och hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Det ska också framgå att ett åtgärdsprogram är överklagansbart.

Skolan har åtgärdsprogram för de elever som riskerar att inte nå målen för utbildningen. I de av skolan upprättade åtgärdsprogrammen behöver skolans åtgärder i en högre grad relateras till läroplanen. Skrivningar som "språkträning med Bravcod, träna engelska och svenska i språkverkstan" behöver förtydligas så att det klarare framgår vad skolan ska göra för att eleverna ska uppnå kunskapskraven.

Sammanfattningsvis visar utredningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 §

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Mikaelskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eleven får undervisning i. Läraren ska också i planen sammanfatta vilka insatser som

behövs, i en framåtsyftande del, för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

De skriftliga omdömena i elevernas individuella studieplaner behöver utvecklas så att de tydligare informerar eleven och elevens vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i läroplanen. Nu kommenteras flera ämnen tillsammans och det är då svårt att utläsa hur väl eleverna lyckas i de enskilda ämnena. Att ge ett samlat omdöme i till exempel de samhällsorienterade ämnena är tillåtet, men då endast till och med årskurs 4.

I den framåtsyftande planeringen, i den individuella utvecklingsplanen, framgår det inte tillräckligt tydligt vad skolan ska göra för att eleven ska utvecklas mot de nationella målen. I ett urval av de granskade planerna saknas ibland den framåtsyftande delen helt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

10 kap. 13 §

Personalkompetens

Bedömning

Mikaelskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Rektorn ska se till att personalen vid skolan har en utbildning för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen för undervisningen använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren ska bedriva. De lärare som är anställda före den 1 juli 2011 och som saknar sådan utbildning ska istället ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

På Mikaelskolan finns lärare som saknar en lärarexamen eller adekvat ämnesutbildning i förhållande till den undervisning de bedriver. Vid tidpunkten för tillsynen fanns det 20 lärare anställda vid skolan. Av dessa var 18 av lärarna anställda före den 1 juli 2011. Fyra av dessa lärare saknar delvis eller helt antingen lärarexamen eller ämnesutbildning. Detta innebär att undervisningen i ämnena slöjd, geografi, samhällskunskap och svenska som andraspråk bedrivs av lärare som saknar en adekvat utbildning. Även skolans speciallärare saknar en utbildning avsedd för den undervisning som hon bedriver.

Enligt rektorn sker för tillfället en validering av vissa lärares utbildning. Andra lärare ges kompetensutveckling.

Sammanfattningsvis visar utredningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13 §

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Mikaelskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att utrymmet för skolans val utgör högst tjugo procent av ett ämnes eller en ämnesgrupps timmar i timplanen och används för undervisning i ett eller flera ämnen.

Motivering

Enligt skollagen ska den totala undervisningstiden för varje elev vara minst 6 665 timmar. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Skolans val ska, enligt Skolförordningen, vara förenligt med föreskrifter om hur utbildningen i grundskolan ska vara utformad, dess syfte samt dess värdegrund och uppdrag och ha godtagbar pedagogisk kvalitet. Undervisningen i skolans val ska vara icke-konfessionell och präglas av saklighet och allsidighet.

Mikaelskolan har redovisat en timplan för Skolinspektionen. Vid en kontrollräkning av skolans timplan har det visat sig att för mycket tid har tagits från vissa ämnen för att läggas på skolans val. Inte heller har sammanräkningen av antal timmar per årskurs alltid stämt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

9 kap. 9 § skolförordningen

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Tommy Bucht
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot fyra huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt särskilda krav för huvudmän.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).